

27 . Isaccea | Județ: Tulcea | Punct: Cetate | Anul: 2017

Anul: 2017

Cod RAN: 159696.05

Perioade: Antichitate

Epoci: Epoca romană târzie

Tipuri sit: locuire civilă

Categorii sit: Domestic

Autori: Aurel Stănică, Daniela Stănică, Marius Streinu, Mușat Streinu Alina

Instituții: Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul de Cercetări Eco-Muzeale Tulcea, Institutul Național al Patrimoniului, Muzeul Municipiului București, Instiuție Nedefinită

Raport

În cadrul campaniei de cercetare din anul 2017 de la Noviodunum am întreprins activitatea de cercetare de teren nonintruzivă, a unei suprafețe de 3 200 situată în afara zidurilor cetății. Suprafața extramuros în cauză se află în partea de Est a orașului antic, la aproximativ 20 m de zidul estic de incintă.

Suprafața supusă studiului nu a fost niciodată cercetată și reprezintă aproape 50 % din cei 6 000 . Activitatea s-a desfășurat pe parcursul a 14 zile constând în cercetarea de suprafață și prelucrarea materialului arheologic rezultat.

În total au fost trasate un număr de 32 de carouri cu dimensiunile de 10 x 10 m. Acestea au fost dispuse de la Nord la Sud, începând din partea Vestică a suprafeței în discuție, formând o structură de tip grid (grilă, rețea) (Pl. 9). Fiecare colț al caroului a fost înregistrat cu ajutorul GPS-ului creindu-se astfel o imagine planimetrică exactă a suprafeței cercetate (Pl. 5-9) .

În □ 1 suprafața cercetată a fost restrânsă cu aproximativ 12 , mai exact în colțul de Nord-Vest al acestuia, din cauza vegetației foarte bogate și înalte. Materialul ceramic rezultat din această suprafață este numeros și constă în 3 fragmente amfore Late Roman, 7 fragmente ceramică comună (de servit), 6 fragmente grosieră (ceramică de bucătărie și pythos) și 6 fragmente materiale de construcție.

În □ 2 materialul ceramic se găsește în cantități mai mari în Sudul acestuia. Materialul ceramic rezultat constă în 4 fragmente amfore, 1 fragment ceramică fină, 15 fragmente comună (urcioare/căni), 6 fragmente grosieră (bucătărie și pythos), 6 fragmente materiale de construcții, dar și 3 fragmente oase.

În □ 3 materialul ceramic se găsește în cantități mai mari în Sudul acestuia. Materialul ceramic rezultat constă în 11 fragmente amfore, 1 fragment ceramică fină (Greyware), 11 fragmente ceramică comună, 16 fragmente grosieră (bucătărie și stocaj?), 5 fragmente materiale de construcții, precum și 10 fragmente oase.

În □ 4 materialul ceramic rezultat constă în 24 fragmente amfore, 11 fragmente ceramică fină (veselă de masă), 11 ceramică comună, 49 grosieră, 8 materiale de construcții precum și 5 oase, dar și mortar.

În □ 5 materialul ceramic se găsește în cantități mai mari în Sud-Estul acestuia. Tot aici se găsesc bucăți de mortar rozaliu, pietre și numeros material tegular. Materialul ceramic rezultat constă în 44 fragmente amfore, 6 fragmente ceramică fină, 37 fragmente ceramică comună, 64 fragmente ceramică grosieră, 10 materiale de construcții și 2 fragmente mortar.

În □ 6 zona abundentă în material tegular din □ 5 se continuă aici în jumătatea Estică a acestuia. În plus față de □ 5 aici se găsește și mortar alb. În jumătatea Sudică a acestuia am identificat fragmente de vas borcan, fragmente de vas smălțuit, fragmente de brățări din sticlă și fragmente de vas din caolin. Materialul ceramic rezultat constă în 9 fragmente de amfore, 18 fragmente ceramică grosieră, 5 fragmente ceramică comună, materiale de construcții, dar și 2 oase.

În □ 7 materialul ceramic este mult mai sărac ca în precedentele carouri, iar cel tegular este aproape inexistent. La limita □ 6 și 7 suprafața densă conținând piatră, material tegular, mortar și ceramică se termină. Materialul ceramic rezultat constă în 2 fragmente amfore, 2 fragmente ceramică grosieră, materiale de construcții și oase.

Jumatatea Sudică a □ 8 este acoperită de un strat de pietriș mărunț ținut nu cu mult timp în urmă. Dat fiind acest fapt cantitatea de material care a provenit din această suprafață este mică. Materialul ceramic rezultat constă în 9 fragmente amfore, 3 fragmente ceramică fină, 19 fragmente ceramică comună, 4 grosieră și 2 materiale de construcții.

□ 9 a fost trasat la Est de □ 8. Pietrișul mărunț care se găsește în suprafața mai sus menționată se găsește și aici, dar numai pe un sfert din acest carou. Cantitatea de material ceramic provenit din această suprafață este extrem de mic. Materialul ceramic rezultat constă în 7 fragmente ceramică comună și 33 grosieră, 4 materiale de construcție.

□ 10 a fost trasat la Nord de □ 9. Cantitatea de material ceramic provenit din această suprafață este extrem de mic. Materialul ceramic rezultat constă în 16 fragmente ceramică grosieră și 2 materiale de construcții.

În □ 11 cantitatea de material ceramic provenit din această suprafață este extrem de mic. Materialul ceramic rezultat constă în 4 fragmente amfore, 9 fragmente ceramică fină, 15 comună, 39 fragmente ceramică grosieră și 2 materiale de construcții.

În □ 12 cantitatea de material ceramic provenit din această suprafață este extrem de mic. Materialul ceramic rezultat constă în 16 fragmente ceramică comună, 22 fragmente grosieră și 7 materiale de construcții.

În □ 13 materialul ceramic rezultat constă în 13 fragmente amfore, 8 fragmente ceramică fină, 14 fragmente ceramică comună, 42 din ceramică grosieră, 2 materiale de construcții, dar și 2 fragmente de oase.

În □ 14 materialul ceramic rezultat constă în 3 fragmente amfore, 2 din ceramică fină, 6 din ceramică comună, 12 fragmente ceramică grosieră, 3 materiale de construcții.

În □ 15 materialul ceramic rezultat constă în 3 fragmente amfore, 2 din ceramică fină, 4 comună, 13 fragmente ceramică grosieră și 3 materiale de construcții.

În □ 16 cantitatea de material ceramic provenit din această suprafață este extrem de mic. În jumătatea Estică a acestuia este amplasată latura Vestică a unei clădiri, azi abandonată. Materialul ceramic rezultat constă dintr-un fragment de amforă, 1 fragment ceramică fină, 5 din ceramică comună, 14 grosieră și 3 materiale de construcții.

□ 17 a fost trasat la Est de □ 16. O mare parte din suprafața acestui carou este ocupată de o clădire, aceeași menționată în □ 16. Materialul ceramic rezultat constă în 19 fragmente din ceramică comună, 6 fragmente grosieră și 8 materiale de construcții.

La Sud de □ 17 a fost trasat □ 18. În partea de Sud-Vest a acestuia se găsea un desiș de ciulini care a făcut imposibilă cercetarea acelei zone. Materialul ceramic rezultat constă în 3 fragmente ceramică grosieră și 8 materiale de construcții.

Întreaga suprafață a □ 19 era acoperită de ciulini. Materialul ceramic rezultat constă în amfore, ceramică fină, comună și materiale de construcții.

Jumătate din suprafața □ 20 era acoperită de ciulini. Toate cele patru carouri □ 17-20, sunt sărace în material ceramic și tegular din motive lesne de înțeles. Materialul ceramic rezultat din □ 20 constă în 1 fragment ceramică fină, 15 grosieră și 2 materiale de construcții.

Aproximativ un sfert din □ 21 era acoperit de ciulini. Materialul ceramic rezultat din □ 21 constă în 3 fragmente amfore, 2 fragmente ceramică comună, 37 fragmente ceramică grosieră, 4 materiale de construcții.

În □ 22 vegetația este mai săracă, materialul ceramic rezultat constă în 7 fragmente comună, 8 fragmente ceramică grosieră, 5 fragmente materiale de construcții și 1 fragment os.

În □ 23 materialul ceramic rezultat constă în 11 fragmente de construcții, 3 fragmente de amforă, 7 fragmente ceramică comună, 22 fragmente de ceramică grosieră din perioada medie bizantină.

În □ 24 materialul ceramic rezultat constă în 6 materiale de construcții, 1 fragment amforă, 13 fragmente ceramică grosieră din epoca romană și post romană, 1 fragment ceramică din caolin.

□ 25 a fost trasat la Est de □ 24. Materialul ceramic rezultat constă în 5 materiale de construcții, 4 fragmente ceramice din epoca modernă, 5 fragmente ceramică nisipoasă din perioada medio-bizantină, 1 toartă amforă din epoca romană.

□ 26 a fost trasat la Nord □ 25. Materialul ceramic rezultat constă în 2 materiale de construcții, 4 fragmente de amfore din epoca romană, 52 fragmente ceramică din perioada medie bizantină.

În □ 27 materialul ceramic rezultat constă în 6 fragmente de materiale de construcții, 49 fragmente de ceramică (sec. XI), 2 oase fragmentare, 1 toartă de amforă din epoca romană.

În □ 28 materialul ceramic rezultat constă în 3 fragmente de materiale de construcții, 1 os, 4 fragmente de amforă, 10 fragmente ceramică grosieră, 2 fragmente ceramice din epoca modernă, 3 fragmente de ceramică fină din epoca romană.

Întreaga suprafață a □ 29 este acoperită de vegetație. Materialul ceramic rezultat constă în 14 fragmente de materiale de construcții, 1 os, 12 fragmente de ceramică nisipoasă sec. XI, 3 fragmente de amforă, 3 fragmente de ceramică fină din epoca romană.

Întreaga suprafață a □ 30 este acoperită de un desiș de mărăcini. În partea de Nord-Est a caroului a fost descoperită o monedă datată în sec. XI. Materialul ceramic recoltat este alcătuit din 13 fragmente materiale de construcții, 3 oase, 21 ceramică grosieră (4 romane, restul medio bizantine), 8 fragmente ceramică nisipoasă cu decor incizat, 2 fragmente amfore romane, 2 fragmente medievale târzii - cu urme slip glazurat, 1 toartă urciur roman, 11 incerte.

În □ 31 materialul ceramic rezultat constă în 13 fragmente de materiale de construcții, 3 oase, 21 fragmente de ceramică grosieră (romane și post-romane), 8 fragmente de perioadă medio-bizantină, 2 fragmente moderne.

În □ 32 materialul ceramic rezultat constă în 7 fragmente de materiale de construcții, 1 os, 2 fragmente cu angobă roșie din epoca romană, 12 fragmente ceramică din pastă nisipoasă din epoca medio-bizantină, 3 fragmente de amforă, 2 fragmente din epoca modernă.

Cele 1745 de fragmente recuperate în timpul periegezei includ fragmente ceramice și materiale de construcții, țigle și olane preponderent din epoca romană. Din punctul de vedere al categoriilor ceramice, cea mai mare proporție este reprezentată de ceramică nisipoasă, 38.51%, provenite de la vase de bucătărie preponderent din perioada medie bizantină (sec. 11-13), dar și din epoca romană. Marea majoritate a fragmentelor prezintă diverse grade de ardere secundară, îngreunând o identificare precisă. Cea mai mare parte a fragmentelor trecute ca nedeterminate prezintă, de asemenea urme ale expunerii la foc puternic. Următoare categorie bine reprezentată este cea a ceramicii comune - fragmente provenite de la vase de servit, în mare parte din epoca romană, de factură bizantină și din epoca modernă.

A treia categorie din punct de vedere statistic este cea a vaselor de transport, fragmentele provin de la amfore din epoca romană (atât din perioada timpurie a sec. II-III, dar mai ales din perioada sec. IV-VI de la vase de tip LR2), dar sunt prezente și fragmente de amfore bizantine, din perioada sec. X-XIII. Cea mai puțin reprezentată categorie este cea a ceramicii fine, doar 4.58% din totalul materialelor. Cu excepția a două fragmente de porțelan din epoca modernă, fragmentele se datează în epoca romană. Cea mai mare parte a fragmentelor provin de la produse pontice din secolele II-III, urmate de ceramică târzie de import de tip Late Roman C ware și African Red slip, dar într-o proporție redusă.

Prezența ceramicii medio-bizantine este aproape dublă față de cea din perioada romană. Cele mai numeroase fragmente intră în categoria ceramicii nisipoase, de producție locală, din secolele XI-XIV,

atestate la Noviodunum. A doua categorie contemporană cronologic este cea a ceramicii import, de factură bizantină, smaltuită, atestată în tot spațiul pontic în perioada sec. XI-XIV.

Printre descoperiri mai menționăm 7 fragmente de brățări din sticlă (sec. XI și XIII), un posibil fragment de vatră și un fragment din piatră fasonată ce ar putea proveni de la o râșniță.

În urma acestei cercetări de teren, am identificat cel puțin o zonă care ne-ar putea indica existența unui edificiu deosebit grație prezenței aglomerării de mortar alb și a materialului de construcție. Pe de altă parte diversitatea materialului ceramic indică o ocupare constantă a zonei, din epocă romană timpurie (sec. II) până în epocă modernă.

Așadar, rezultatele campaniei perieghetice de anul acesta deschide perspectiva unei cercetări viitoare, prin abordarea interdisciplinară a așezării civile est.

Informații suplimentare online

[Raportul 5879 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
